

Norske Kvinners Sanitetsforenings innspill til leseleststrategien

Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) takker for at Regjeringen retter søkelyset på leseglede og leselest, og for muligheten til å komme med innspill til leseleststrategien. N.K.S. er Norges største kvinneorganisasjon og representerer over 43 000 medlemmer og 550 lokalforeninger over hele landet. I 127 år har våre sanitetskvinner kjempet for å fremme kvinners helse og levekår, skape gode lokalsamfunn og bidra til en trygg og inkluderende oppvekst.

Sanitetskvinnene bidrar til at barn og unge får omsorg og gode opplevelser, og at barn i sårbare livssituasjoner får delta på lik linje med andre barn. Vi jobber tett på målgruppen og driver mange ulike aktiviteter for å sikre like muligheter og gode oppvekstvilkår for barn og unge. Dette er alt fra å dele ut skolemat, frukt og grønt, åpne lavterskel møteplasser, til å arrangere aktiviteter på asylmottak. Vi har også fem veiledningssentre for pårørende til rusmiddelavhengige og/eller psykisk syke, som har flere ulike tilbud for unge pårørende. Aktivitetene er kjønnsnøytrale.

Siden 2016 har vi også hatt aktiviteten Lesevenn, der våre trygge voksne leser høyt for og med barn. Mer enn 60 av våre lokalforeninger arrangerer dette over hele landet, ofte i samarbeid med skoler, barnehager, biblioteker og andre aktører.

N.K.S. vil komme med følgende innspill:

- Frivillig og ideell sektor må anerkjennes som en viktig aktør for å skape bedre oppvekstvilkår for barn og unge i Norge. Det må tilrettelegges for samarbeid mellom frivillig sektor og offentlige myndigheter/forvaltningsorganer. Dette kan skje ved at:
  - Kommunene invitere frivillige organisasjoner til samarbeid om å nå felles mål om å skape gode oppvekstvilkår.
  - Kommunene oppretter en stilling som frivillighetskoordinator som blant annet skal legge til rette for en tett dialog og samhandling mellom kommunen/fylket og lokale lag og foreninger.
  - Kommunene legger til rette for faste møteplasser mellom kommunen/fylket og de frivillige organisasjonene
- Frivillige organisasjoner må sikres langsiktig finansiering for å kunne tilby lavterskel møteplasser og aktiviteter.

Leslest gjennom lesevenner:

Alle barn har behov for voksenkontakt, språktrening og kulturforståelse. Høytlesning for barn har en rekke positive effekter, blant annet bidrar det til å fremme leseferdigheter og den språklige utviklingen. En undersøkelse fra 2022 (Kartushina Natalia et al.)¹ har vist at så lite som 15 minutter høytlesning daglig og mindre passiv skjermtid hadde stor betydning for språkutviklingen hos de minste barna. Høytlesning var den aktiviteten som i størst grad bidro til å utvikle barnas passive ordforråd, altså antallet ord barna forsto.

---

¹ Kartushina Natalia et al. "COVID-19 first lockdown as a window into language acquisition: associations between caregiver-child activities and vocabulary gains." Language Development Research vol. 2 no. 1 2022 pp. 1-26.

Barn med ulik bakgrunn, leseerfaring og språkmestring får felles leseopplevelser og referanserammer. I tillegg, og kanskje enda viktigere, skaper det gode møter mellom voksne og barn. Høytlesning kan bidra til å øke leseglede og gi barna gode opplevelser med litteratur som de kan ta videre med seg i livet.

Vi møter i vårt arbeid ulike grupper som isolert, og vi erfarer gjennom målrettet innsats hvor viktig sosiale møteplasser er for både barn og unge, voksne og eldre. Frivillige organisasjoner har en viktig oppgave med å supplere det offentlige tilbud. For å nå ut til flest mulig barn og unge, og ikke minst for å treffe de som har størst behov, har aktiviteter i regi av frivilligheten et svært stort potensial. Det bør i større grad tilrettelegges for samarbeid med frivillige organisasjoner i skole, barnehage, biblioteker og andre arenaer der barn og ungdom møtes.

For å kunne arrangerer aktiviteter til glede for barn og unge over hele landet, er vi avhengig av tilskudd. Det krever en innsats å rekruttere, motivere og lære opp frivillige. Til Lesevenn har vi siden oppstart i 2016 søkt og fått tilskudd fra ulike tilskuddsgivere. Tilskuddene er tidsavgrensede og uforutsigbare, og kompliserer arbeidet med å skape en aktivitet med et solid fotfeste i organisasjonen og over hele landet. Vi håper derfor det settes av øremerkede og langsiktige midler til aktiviteter i regi av frivillige og ideelle aktører som skaper leseglede og leselyst for barn og unge over hele landet.

Med vennlig hilsen
Norske Kvinners Sanitetsforening

Malin Stensønes
Generalsekretær

Stine Nordhagen
Seniorrådgiver oppvekst